

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any IX - Núm. 92

Juny 1933

No es permet reproduir o traduir cap treball publicat en aquest Butlletí sense esmentar el seu origen i el nom del seu autor

Hauriem de commemorar-les

per C. M.ª de Quintana

En el Butlletí del mes de març transcrivia unes ratlles per tal que el primer centenari de la descoberta de la Fotografia no passés desapercbut pels associats a la nostra Agrupació.

Avui escric aquestes línies per a recordar-los-hi que, enguany, la nostra entitat celebrarà el seu primer desenari d'anys de la seva existència, i ho faig creient que aquest recordatori plaurà a tots els qui s'honoren essent-ne socis i que els esperonarà a treballar per ella amb més delit que mai a fi que a mida que vagi creixent en edat, es faci també gran en ufana de vida i de glòria i que puguem veure-la arribar a les seves noccs d'argent rublerta d'èxits i energies prou fermes per a assegurar-li el poder sobreviure'ns a nosaltres, car el nostre major mèrit serà llegar als nostres descendents una obra esponerosa que honorà la nostra terra, a ells i a nosaltres.

Mes, crec jo, que aquests dos aniversaris mereixen de la nostra part quelcom més que una simple remembrança escrita, que una felicitació de ritual, i que uns senzills vots de prosperitat.

Entenc que tenim el deure de fer en aquest any alguna cosa que sobresurti de les que habitualment realitzem. Hauriem de publicar butlletins i organitzar actes (vetllades, àpats, etc.) amb caràcter d'extraordinaris, fins allà on les nostres forces i els nostres mitjans ens ho permetessin, i ja que sé que d'això la Junta se'n preocupa i que té diversos projectes en aquest sentit i no cal dir com em plauria que la reeixida més falaguera l'acompanyés en els seus bons desitjos.

Una idea tinc, però, que em burxa i que no podria pas callar-me-la per tal com penso que fóra la manera més adient i eficaç de celebrar aquestes dues dates, per nosaltres tan assenyalades; i és per aquest motiu que vull posar-la a la consideració del Consell Directiu perquè jutgi ell mateix la seva vitalitat i la manera de dur-la a efecte en cas d'acceptar-la.

El que proposo, doncs, és efectuar una Exposició Retrospectiva de la Fotografia; estic segur que, ben organitzada i fent-li la deguda propaganda, constituïria un dels majors esdeveniments de la nostra Agrupació, ja que suscitaria l'interès d'una massa molt important de persones, car no fórem sols els qui en la Fotografia hi trobem llur mitjà de vida, els que la tenim com a nostre "violí d'ingrés", i els que la consideren simplement com un passatemps, els que seriem atrets per una exhibició de tal mena. Els artistes pintors, dibuixants i escenògrafs; els literats, narradors de costums i modes; els arquitectes; els historiadors; els col·leccionistes, els amants de les coses pretèrites, etc., etc., hi trobarien també motiu d'ensenyament, de delectança en els edificis, carrers, indumentàries, pentinats, joies, mobles, carruatges i altres objectes que foren l'orgull dels nostres avantpassats. També hi cabrien en aquesta Exposició una petita col·lecció de cambres fotogràfiques primitives i llurs accessoris o, si més no, exhibir llurs models en fotografies o dibuixos..

Per altra banda, fóra un Saló del tot original, puix que jo sàpiga, ningú ni en lloc ens haurien passat al davant i això sempre ofereix un nou alicient i un motiu satisfactiu per a qui primer ho realitza.

Si aquesta exposició hauria d'ésser barcelonina, o catalana, o ibèrica, o, encara, internacional, és cosa que determinaria la Comissió — que podria ésser composta per membres de diverses entitats, si calgués — un cop ben sospesades totes les eventualitats.

Fos com fos, de material n'hi ha en prou abundor per a poder aplegar un bon nombre de colleccions que per si soles cridarien fortament l'atenció de la gent. Els retrats i les proves documentals (particularment de llocs i construccions desapareguts per sempre més), els inicis de la fotografia artística, els vells clixés estereoscòpics i els primers llibres il·lustrats fotogràficament — que podríem anomenar els incunables de la fotografia — són ja d'una valor prou remarcable i, àdhuc, excepcional, per a interessar una munió de persones i que, per tant, no ho dubteu pas, podria proporcionar a la nostra Entitat un gros èxit de públic que ultrapassaria tots els assolits fins ara.

I ací deixo esboçada la iniciativa que el centenari de la Fotografia i els deu primers anys de vida de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya m'han suggerit per a commemorar ensems, i com cal, aquestes dues dates ben dignes d'ésser festejades per tots nosaltres.

Ara, jo callo per a cedir la paraula a la Junta i posar-me a la seva disposició.

Nota del Consell Directiu

El C. D. ve dedicant des fa qualche temps algunes de ses reunions a tractar sobre els actes que creu necessari portar a terme, per a commemorar el nostre X aniversari. En rebre les anteriors ratlles de l'amic Quintana i coincidint la seva iniciativa amb les orientacions que hom pensava donar a aquests actes, no cal dir que el C. D. recull la proposició del nostre benvolgut company i agraint la seva oferta de cooperació, s'apressa a acceptar-la, nomenant una Comissió que restarà encarregada de l'organització.

La fotografia d'escenaris

(Traduït i adaptat per TRIKIN-YUEILLL)

Des de fa uns dies s'exhibeixen als aparadors d'algunes cases d'articles fitogràfics, unes fotografies d'instantànies preses durant la representació d'obres teatrals, que si bé no són cap novetat, no deixen de tenir un aspecte força interessant, doncs, no és massa corrent l'exhibició d'obres d'aquesta mena fetes a la nostra ciutat.

La tècnica de la seva execució no pretenem pas descobrir-la, ja que tot el secret (?) estriba només en la rapidesa de les plaques i la lluminositat de l'objectiu; cal, però, tenir en compte algunes regles elementals per a executar-les, i, d'aquestes, és que volem parlar.

En primer lloc, s'ha de tenir cura en la tria del material a utilitzar. En les fotografies a què fem referència, s'ha usat el material "Super-Pan", però és d'advertir, que no és solament aquesta classe—de sensibilitat rapidíssima—la que existeix en el mercat, doncs, d'altres fabricants en posseeixen de rapidesa semblant i apta per a aquesta mena de treballs.

Quant a l'obertura esmerçada, és troba correntment en moltes de les cambres que avui dia es venen, i especialment en els tamanyos del tipus que podríem dir-ne extrapetits.

El seu ús, com el de tot objectiu ultra lluminós, presenta les seves dificultats, de les que no en parlarem per no ésser aquest el motiu del present article, i, perquè creiem imposats del seu maneig a tots els que intentin aquesta mena de treballs, que no són els més a propòsit per a un principiant.

Es comprèn que els aparells utilitzats no deuen tenir una distància focal massa llarga, puix es reduïria la seva profunditat de camp per les grans obertures que s'han d'usar. Una bona mida és la de 50 mil·límetres, que a una obertura de focus 1'9 i a una distància d'uns deu metres, abraça de tres a quatre de camp visual, suficient quasi sempre per a captar el motiu principal desitjat.

En parlar de l'execució d'aquesta mena de treballs, no podem donar indicacions concretes del temps de posa, perquè depèn

de les condicions d'il·luminació, però hem de dir que per a reeixir amb èxit no es poden anar a cercar velocitats inferiors a 1/25 de segon, doncs, donaria lloc a dobles imatges d'efectes ben desagradables.

Una cosa que és de gran importància, és el lloc des d'on es pren la fotografia, essent un dels punts més indicats des les laterals, i de punt de mira elevat, doncs, si es pren el clixé del pati de butaques i més si aquestes són davanteres, a l'escenari, es veuen les figures enganxades al fons, no essent a més la perspectiva gaire agradable, i hom s'exposa a què li adornin el negatiu les testes d'alguns espectadors.

Aquests clixés han d'ésser revelats amb gran cura a l'efecte d'evitar contrastos massa violents a què dona lloc amb facilitat la il·luminació elèctrica dels escenaris ço que presenta moltes dificultats en cas d'engrandiment.

Els aparells de tamany petit, a què fem referència, són els més recomanables, doncs, es pot operar sense cridar l'atenció, essent molt fàcil de confondre'ls amb uns binocles en el moment de disparar, evitant així que el artistes puguin donar-se compte de l'aparell i l'escena perdi naturalitat.

Cal insistir d'una manera especial, que s'utilitzi el material pancromàtic ultra sensible, perquè és l'únic que capta totes les irradiacions de la llum, i que a part de la petita molèstia que representa el seu manipulament especial, no té res més que avantatges damunt dels altres materials que usa l'aficionat en els seus diferents treballs.

*Per a la fotografia
d'interiors amb llum
artificial, el millor és*

SUPERPAN

Nostres sortides en autocar

El circuit de les Guïlleries (Rupit, La Salut i Vall de Bas)

PER RAFAEL M. MARTINEZ

Tres quarts de sis del matí. Al cel espesos núvols que amenacen pluja ens treuen quelcom de l'alegria amb què comptàvem anar a aquesta excursió. Plaça de Catalunya. Sota la llum difusa d'un temps insegur veiem un grup compacte, qui espera l'arribada de l'automòbil. Qui va dubtar de la puntualitat femenina? Allí hi són totes les senyores disposades a la marxa i encara no són les sis. Poc després es presenta el cotxe. Manquen solament els senyors Elcock, a qui una falsa informació en l'hora de trens — venien de Sarrià — va ésser a punt de fer-los arribar tard. Finalment tots estem disposats i l'automòbil parteix quan es deixaven sentir les sis campanades en el rellotge de la Banca Arnús. Travessem Barcelona, deixem al darrera el Clot i Sant Andreu i per fi comença la carretera i amb ella els panorames a desfilars davant els nostres ulls, ansiosos ara de percebre les diferents visions amb les quals el paisatge ens va delitant. A Montcada fem provisió de benzina i poc després la plana de Mollet, siluetada per les vernedes del Besós, passa al nostre davant, començant a albirar-se les formosors que tost gaudirem.

Parets, Granollers, La Garriga. Consultem el rellotge: són les set i deu minuts. Fins ara el cotxe compleix el plànol traçat. Hom parla poc; tots som pendants del paisatge; nostres ulls no estan encara satisfets amb excés. El Figaró, Sant Martí i Centelles passen un darrera l'altre, després que ens hem delectat amb l'admirable panorama que s'observa des la carretera, empresonada tot aquest tros per les muntanyes que exhibeixen llurs parets de roca i mostren en l'alt llurs testes formades pels cingles de tonalitats cendroses. Al cel els núvols hi dansen desigual sara-banda, fingint pluges que no arriben a caure o deixant colar-se al sol la llum del qual té una inquietant feblesa...

Pugem vers Balenyà i tot deixant a nostra esquena Tona, baixem cap a la Plana de Vic, a bona marxa, puix ve costa avall,

Circuit de les Guillerries
Assistents a la 1.ª sortida en auto-car, organitzada
per la nostra entitat, efectuada el 30 d'abril

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

De la Exposició de la Nederlandsche
Amateur-Fotografen Vereeniging
«El pont blanc» (Bromur virat)
Autor: A. P. W. Van Dalsun

De la Exposició de la Nederlandsche
Amateur Fotografen Vereeniging
«Natura morta»
Autor: K. R. Idema

AGRUPACIO FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

IX Concurs Anyal
De la col·lecció premiada amb medalla de bronze
Bromurs - 1.ª Categoria
Soci-autor: Salvador Forcada

arribant a la Seu de Vic a les dues hores de viatge. La regularitat de l'itinerari ha estat assolida fins al present.

Visitem la catedral mentre alguns companys van a veure llurs parents de la vella ciutat ausetana i altres van a missa de vuit. Les excelsituds de les pintures murals de Sert desfilen davant nostres ulls, saturats de les belleses naturals fins ara vistes i per als quals aquesta nova sensació artística és un altre plaer per afegir als molts que pensem gaudir durant l'excursió.

Després de veure el claustre anem cap a la plaça major on, un xic abans d'arribar-hi, restablim les nostres forces amb un breu esmorzar, renovant la marxa a les nou. Sigui per l'energia que el lleuger aliment ens ha proporcionat, sigui perquè l'ànsia de contemplar el paisatge, no sigui ara tan punyent, tothom parla més que suara. L'enorme pujada que hi ha entre Vic i Rupit fa que el cotxe avanci amb lentitud, podent així fer-nos cabal de les bellesses del paisatge, que es presenta ornat per una riquesa cromàtica vertaderament meravellosa. Té el camp un sens fi de tonalitats que suspenen el nostre ànim. La carretera serpeja continuament de faisó que el panorama se'ns presenta tan aviat a contrallum com a mercè del sol, pel qual motiu cada cosa: muntanyes, boscos, valls i masies, ens exhibeixen innombrables facetes de llur pròpia imatge.

Comentant encara ço que hem vist, baixem de l'automòbil i com si el cel volgués esmortuir un tant l'excés d'entusiasme que les admirables visions percebudes poden haver-nos causat, deixa anar — amb certa prudència, això sí — les seves fonts fertilitzadores i l'aigua posa una nota trista en l'optimisme dels excursionistes.

Uns quaranta minuts dura la pluja, temps just que romanem a Rupit. No obstant vàrem poder fer-nos càrrec de la rusticitat d'aquest poble i del pintoresc que resulta el conjunt de ses cases. Sortim de Rupit i als vint minuts som a Coll Condreu. El temps no està gaire segur i anem endarrerits d'horari, desistint per tal motiu, de fer l'excursió al Far i ens quedem cosa de mitja hora en el mirador de Coll Condreu, per a gaudir del magnífic panorama que les nevades muntanyes del Pireneu ens ofereixen, ornades amb la màscara de la boira, amb la que el vent juga, estenent-la o enduent-se-la, en capritxosos vaivens..

Tantost quelques clixés fets, als quals cooperà el Dr Pla, im-
provisant amb la seva capa, un captaire *ad-hoc*, vàrem empen-
dre el viatge vers La Salut on arribàrem després de vint minuts
de marxa a peu.

Allí ens dispersàrem prenent cadascú les vistes a son plaer,
dinant després, mentre teníem davant nostre l'excelsitud d'aquell
paisatge — La Salut és un mirador extraordinari — i partint
a cercar l'automòbil a prop de les quatre.

Lentament, puix la carretera descén perillósament en corbes
marcadíssimes, ens anem apropant al vall de Bas, que traves-
sem ràpidament, donant-nos compte, però, tots els excursionistes
de les seves encisadores perspectives.

Ja el sol, que des Coll Condreu ha estat el nostre aliat, comença
a enrogir els seus raigs, prometedors d'un magnífic capvespre, i
la serra de la Magdalena ens mostra sa característica silueta, es-
sent el cim cobert per la boira, que, avara, ens amaga l'alterós Puig
Sacalm, quan arribem a Sant Esteve de Bas — de bonica si-
tuació — i comencem a escalar la pujada que ens ha de dur
a Sant Miquel, simfonia viva de contrastos, on el blanc crida-
ner destaca entre els elegants xipresos que s'aixequen davant
l'església.

Ara en trenca-closques de corbes — tantes i de tal forma són —
la carretera baixa cap a Sant Feliu de Pallerols, que creuem
per a passar tost per Les Planes i aturar-nos en la Font Pi-
cant (Amer).

Baixem; funcionen els aparells davant un preciós salt d'aigua,
travessem el riu i gaudim de les bondats d'aquelles aigües sabo-
roses al paladar. Retornem, forçats pel temps que ens constreny;
renova l'automòbil sa marxa i desapareixen de la nostra vista El
Pastoral, amb sa resclosa, esplèndida ara per l'abundor d'aigua;
La Sellera, amb el seu típic campanar; Anglès, on ens desviem
vers Santa Coloma i Sils. Ací es queda l'amic Forcada que ha
d'anar a Montmeló, on no passarem, puix agafem la carretera del
litoral. Una vegada en ella, l'automòbil desplega totes les seves
energies i en dues hores arribem a Barcelona, després d'haver
gaudit de la contemplació dels pobles costaners les siluetes il-
luminades dels quals es reflectaven en el mar...

Així vàrem acabar aquesta magnífica excursió, que ha estat
la primera que en autocar ha organitzat la nostra amada entitat.

NOTICIARI

Amortitzacions. — En el darrer sorteig de bonos pro-cinema han estat amortitzats els següents números, quins posseïdors poden passar per Secretaria per a fer-los efectius:

25 — 28 — 37 — 4 — 52.

Exposicions dels consocis En Samuel Sunyé i En Ramon Batlles. — Durant la primera quinzena del passat maig, va tenir lloc a la Sala Barcino una exposició de fotografies del nostre amic i consoci En Samuel Sunyé, composta de 46 obres fetes en bromoli, la majoria, i entre les quals vàrem tenir ocasió de veure varies cares conegudes, essent algunes de les obres exposades vertaders encerts per la justesa amb què han estat tractats, a fi de fer resorgir les característiques pròpies dels models. En aquest sentit ens varen agradar moltíssim els següents retrats: Núms. 15, de F. Costa; 20, d'E. Maifren; 24, d'En Clarassó; un altre d'E. Maifren; un de la senyora Steger; retrat del Dr. C. Soler Dopf; senyora E. Mulder; un retrat en bromoli policromat de la senyoreta C. Fornés, molt ben reixit en el colorit i tonalitat. Com estudi de rostre, citarem el número 35, "Gitano", tractat amb molta cura. En conjunt, una exhibició remarcable, per la que han desfilat tots els bons aficionats.

L'amic Batllés ens ha obsequiat també amb una exposició de lluis treballs, on s'ha palesat, una vegada més, l'exquisit bon gust que presideix sempre les produccions d'aquest estudiós fotògraf. Especialment, en el retrat femení l'artista troba ocasió de mostrar-nos els seus coneixements tècnics, a fi de donar al model la llum i col·locació més adequades al seu temperament. Veiem, així, des de la cara fina i deliciosament inexpressiva fins al rostre de bellesa helènica, acusat i vigorós, dintre la seva feminitat, sense deixar de banda quelques figures un xic androgines segons el gust de l'època, dotades totes elles d'una qualitat i una gama de valors remarcables.

La distinció,, que es pot dir que és la característica del treball d'En Batllés, culmina en un retrat de senyora, on la vellesa que comença a albirar-se n'és dotada de tota la majestat que li pertoca. Aquesta exposició tingué lloc a la Llibreria Catalònia. No cal dir com felicitem als amics Sunyé i Batllés per llur èxit, que desitgem tingui imitadors entre nostres fotògrafs de galeria.

Llorejats. — En el Concurs de l'Agrupació Fotogràfica de Tarragona han assolit medalla daurada nostre company Enric Aznar; d'argent, Josep Pascual; de bronze, el mateix Josep Pascual, Ramon Godó i Eudald Pedrola. Nostra enhorabona.

Demanda de fotografies per a reproduir. — La revista alemanya d'art fotogràfic "Die Galerie" ens demana varies fotografies dels nostres artistes per a reproduir, sota condició de correspondre amb la subscripció d'un any i fes. scussos 4,40 en efectiu per cada prova reproduïda.

El servei de turisme de la Generalitat de Catalunya ens prega de fer saber als nostres companys l'interessant que per a dit servei fóra poder reunir unes quantes fotografies de la Costa Brava, província de Barcelona, de Tarragona i de Lleida.

Tots els que puguin i vulguin facilitar fotografies per aquestes dues sollicituts, poden passar per Secretaria, tots els dimarts, dijous i dissabtes, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre.

Apat de germanor. — L'apat de germanor d'enguany consistirà en un sopar que tindrà lloc el dia 15 del corrent, en un restaurant de Barcelona, qual nom es farà públic per mitjà de la tauleta d'anuncis de l'Entitat.

En aquest dia 15 es compleix el X^e aniversari de la constitució de la nostra Entitat, per quin motiu i a fi de que aquest tingui la transcendència que li pertoca, el C. D. prega a tots el senyors socis se serveixin assistir-hi o enviar llur adhesió.

Per a tot el que es refereix amb aquest sopar adreceu-vos a Secretaria.

Conferències i projeccions. — El dia 2 del corrent, a un quart d'onze de la vetlla, es celebrarà al nostre estatge una conferència sobre Poblet, a càrrec del company Rafael M. Martínez, amb projecció de clixés, molts d'ells presos en l'excursió que hom haurà realitzat.

El dia 16 del mateix mes, i a la mateixa hora i lloc, l'amic i company Mr. Steger, donarà una projecció comentada sobre Granada, Ronda i Tetuan, que es veurà concorregudíssima.

El dia 5 de maig tingué lloc la projecció a càrrec d'En Josep Forns, que ens presentà alguns clixés interessantíssims. Va assistir-hi molt públic, que premià amb els seus aplaudiments la tasca del company Forns.

L'Agrupació a l'estranger. — Durant el mes d'abril es celebrà a Amsterdam una exposició de 92 obres de nostres millors artistes; la qual ha assolit un èxit extraordinari, segons hem pogut llegir en la revista "Focus", en la qual hi han reproduïdes cinc obres. de Carbonell (2), Campaña, Fosch, Pla, als que dedica paraules de molt elogi.

Exposició de La Nederlansche Amateur-Fotografen Vereniging d'Amsterdam. — Com ja hauran tingut ocasió de comprobar molts dels nostres llegidors, aquesta exhibició tingué lloc en nostra Sala la primera quinzena del passat mes de maig, havent constituït una manifestació molt interessant d'Art Fotogràfic. Es componia de 67 obres, totes elles fetes amb cura, sobresortint per al nostre gust les següents: "La platja", "El poble pintoresc" i "Estiu", de Bins; "Siluetes" i "Boira matinal", de Mme. Haasbroek-Hessels; "Natura morta", d'Idema; "Vell recó" i "Petita flota", de Jorna; "La platja" i "Paret riallera", de Kryn; "El molí holandès", "El pont blanc", "Quan cauen les fulles", molt emotiva, i "Rodres", de Van Dalsun; "El pont cobert de neu", de Van der Weel; "El rastre del trineu" i "Paisatge holandès", de Verwey, i "Interior", de Zeegers. Llàstima que la manca d'espai no ens permeti exten- dre'ns més en aquest comentari, puix l'exhibició del artistes holandesos ho mereixia.

Comissió de Concursos i Exposicions

VII Saló de Polònia a Krakow

Termini d'admissió: 15 juliol 1933.

Mides màximes: 44×44 cms.

Nombre màxim de proves: 6 obres.

Drets i despeses: pessetes 15.

II Saló Internacional de Lucerna (Suïssa).

Termini d'admissió a l'Agrupació: 26 juny 1933.

Despeses i drets d'entrada: pessetes 14.

Mides màximes: 45 per 45 cms.

XXVIII Saló Internacional de París.

Termini d'admissió: 19 agost 1933.

Despeses i drets d'entrada: pessetes 15.

Mides màximes: 45 per 45 cms.

DEMANDA

***Compraré ampliadora de 6 1/2 per 9 a 9 per 12, que estigui bé de preu. Raó: Enric Valls. Tigre, 22, quart, primera.
